

frem paa Foranledning af forskellige Landboforeninger og ifølge Ønsker fra Landbruget og til Dels ogsaa fra Handelsstanden. Enkelthederne i Lovforslaget skal jeg ikke komme videre ind paa. Der kan være Tvivl, om den Maade, Lovforslaget bestemmer, at disse Voldgiftsmænd skulle udmeldes paa, er rigtig. Det havde maaske været naturligere at lade Landboforeningerne som Landbostandens Organisationer udmelde dem i Stedet for at lade Sogneraadene, der ikke have saa megen Interesse for saadanne Handeler, gøre det, men det spiller vel neppe nogen større Rolle. Det andet Punkt, som ogsaa den sidste ærede Taler berørte, er Spørgsmaalet om, hvor Paakendelsen skal finde Sted, om det skal være i den Retskreds, hvor Køberen bor, eller i den, hvor Sælgeren bor. Det er ganske vist saa, at i den Retskreds, hvor Køberen bor, og hvor altsaa Dyret er paa det Tidspunkt, da Voldgiftskendelsen skal afsiges, vil det være lettest at konstatere de Fejl, som Dyret i Øjeblikket har. Enhver Dyrlæge der kan konstatere, om det lider af den ene eller den anden Mangel. Men det, det drejer sig om, er jo at faa konstateret, om det led af den samme Mangel eller skjulte Fejl, da det befandt sig hos Sælgeren, og der er en Del, der kan tale for, at det vil være lettest for Voldgiftsmændene i den Kreds, hvor Sælgeren bor, at faa virkelig gode Oplysninger om, hvorledes Dyret har været, før det kom i Køberens Besiddelse. Der har ogsaa i Folketinget været stillet Forslag om, at Voldgiftskendelsen skulde afsiges i den Kreds, hvor Sælgeren bor, og det samme gjaldt vist for øvrigt i det væsentlige efter Regeringens Lovforslag. I Regeringens Forslag stod der tillige, at hver af Parterne skulde vælge en af Voldgiftsmændene. Det er nu forandret derhen, at de udmeldes af Øvrigheden i vedkommende Retskreds. Det er jo muligt, at det har sine Vanskeligheder at lade Parterne udmelde Mændene, men jeg vilde dog foretrække, at det var dem, der gjorde det.

Hvad Forslaget som Helhed angaar, har jeg jo nok indset, at det Krav, der fra Landmændenes og Handelsmændenes Side rejstes om en hurtigere og billigere Afgørelse af disse Trætter, vil komme noget i Modstrid med det Krav, som fra Juristernes Side vil blive stillet til Retfærdigheden af de afsagte Kendelser. Man vil gøre gældende, at saadanne Kendelser let ville blive uretfærdige, og at man saa staar overfor en inappellabel Afgørelse.

Det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen), der først havde Ordet, kom ind paa dette og sagde, at han vilde foretrække Regeringens Forslag, hvorefter Voldgiftsavgørelsen forudsatte en Aftale mellem Parterne, saaledes at Sagen, hvis ingen Aftale kom i Stand, gik til Domstolene, for det Forslag, som Folketinget har vedtaget, og hvorefter Voldgiftsmændene i alle Tilfælde skulde bruges, medmindre andet er aftalt. Han mente, at efter det sidste Forslag var Vejen til Domstolene afskaaren. Det er nu ikke ganske korrekt, for man kan jo sige, at man ikke vil gaa ind paa Voldgift. Hvis jeg køber et eller andet Dyr af en Mand, som jeg ikke har videre Tiltro til — maaske heller ikke til Dyret —, kan jeg sige: „Jeg køber det kun under Forudsætning af, at vi underkaste os Domstolenes Afgørelse, hvis der bliver Tvistighed derom“. Naar det ærede Medlem siger, at man er afskaaren fra at faa Sagen for Domstolene (P. G. C. Jensen: Det sagde jeg heller ikke, jeg sagde netop det, som det ærede Medlem nu gjorde gældende.) ... saa er det urigtigt. Ellers vilde jo ogsaa Vejen til Voldgift være afskaaren efter det Indhold, Regeringsforslaget oprindelig havde. Det ærede Medlem mente dernæst, at man ude omkring i Landet ikke vil kende et saadant Lovforslag eller Reglerne i det. Jeg tror nok, at Køber og Sælger, hvis dette bliver til Lov, ville sætte sig ind i det og lære det at kende. Der er naturligvis, som jeg før sagde, en Modstrid mellem Ønsket om at faa en hurtig og billig Afgørelse og Ønsket om, at Afgørelsen skal være en absolut uangribelig, men jeg tror, at man i de Kredse, som have ønsket dette Lovforslag, vil risikere en Gang imellem at faa en mindre god Afgørelse fremfor at blive staaende ved disse langvarige Processer. Det er nemlig saaledes, at man i Masser af Tilfælde, fordi man kender Processernes Langvarighed og Bekostelighed, finder sig i en Uret; man er muligvis bleven snydt med et eller andet Dyr og mener at kunne faa en Dom over den Mand, man har handlet med, men man slaar sig til Taals og tager det Tab, man en Gang skal lide, i Forvisning om, at det vilde blive meget dyrere og bekosteligere og meget langvarigt at faa Dom over Manden. Jeg tror, at Landbostanden i det hele og for Resten Handelsmændene med hellere ville løbe den Risiko af og til at faa en mindre god Kendelse fra Voldgiftsmændene end vedblivende at gaa den gamle, langvarige og meget bekostelige